

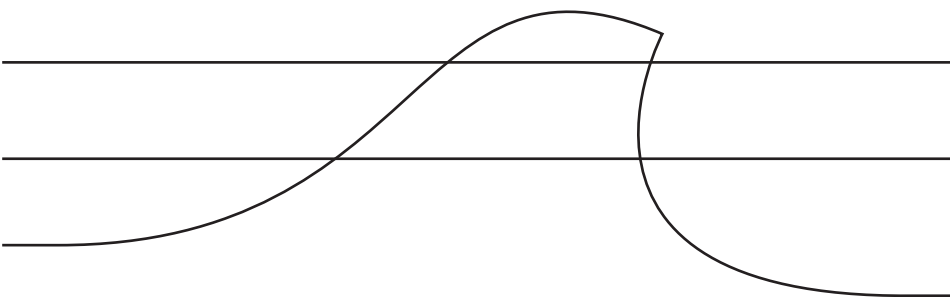
VW

VIRGINIA
WOOLFOVÁ
VLNY

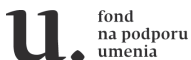

Virginia Woolfová Vlny

VIRGINIA
WOOLFOVÁ
VLNY

ODEON

Publikáciu z verejných zdrojov podporil
Fond na podporu umenia.

Virginia Woolf
THE WAVES

Translation © 2024 by Simona Klimková

Epilogue © 2024 by Simona Klimková

Poetry translation © 2024 by Jana Kantorová-Báliková

Jacket design © 2024 Zdeněk Ziegler

Slovak edition © 2024 by IKAR, a.s.

ISBN 978-80-551-9402-8

Slnko ešte nevyšlo. More sa nedalo rozoznať od oblohy, bolo len jemne zvrásnené ako látka so záhybmi. Obloha postupne belela, na obzore sa zjavila tmavá línia oddeľujúca more od oblohy a sivú látku popretňali hrubé pruhy, pohybujúce sa jeden za druhým, pod hladinou, navzájom sa sledovali, prenasledovali, donekonečna.

Ako sa pruhy blížili k pobrežiu, každý sa vzoprel, zmohtnutel, zlomil a rozprestrel na piesku jemný závoj bielej vody. Vlna na chvíľu znehybnela a potom sa opäť stiahla, vzdychajúc ako spáč, ktorý dýcha a ani o tom nevie. Tmavý pruh na obzore sa postupne vyjasnil, ako keď sa v starej fľaši s vínom usadí kal a sklo zozelenie. Aj obloha za ním sa vyjasnila, akoby sa tam usadil biely kal alebo akoby ruka ženy ležiacej za horizontom zdvihla lampu a ploché pruhy bielej, zelenej a žltej sa rozvinuli po oblohe ako listy vejára. Potom zdvihla lampu vyššie a vzduch akoby sa zvláknil a odtrhol od zelenej hladiny v mihajúcich a blčiacich červených a žltých pradiách ako čadivý plameň plávajúci z vaty. Vlákna horiacej vaty postupne splynuli do jedného oparu, do sálenia, ktoré nad seba podvihlo váhu sivej vlnenej oblohy a premenilo ju na milión atómov jemnej modrej. Morská hladina pomaly spriesvitnela a vlnila sa a trblietala, až kým sa tmavé pruhy takmer úplne nerozostreli. Ruka s lampou sa pomaly dvíhala vyššie a vyššie,

až kým sa nezjavil široký plameň; na leme obzoru blčal ohnivý oblúk a rozpálil okolité more dozlata.

Svetlo dopadlo na stromy v záhrade, spriehľadnel jeden list a potom ďalší. Kdesi vysoko zaštebotal vták, potom sa odmlčal a ďalší zaštebotal nižšie. Slnko zvýraznilo steny domu, oprelo sa o bielu roletu ako špička vejára a pod listom pri okne spálne vytvorilo modrý odtlačok tieňa. Roleta sa jemne zatrepotala, no vnútri bolo všetko šeré a nehmotné. Vtáky vonku spievali svoje bezobsažné melódie.

„Vidím kruh,“ povedal Bernard, „visí nado mnou. Chveje sa a visí v slučke svetla.“

„Vidím bledožltú dosku,“ povedala Susan, „tiahne sa do diaľky, kde splýva s fialovým pruhom.“

„Počujem zvuk,“ povedala Rhoda, „čvrli, čvirik, čvrli, čvirik, stúpa a klesá.“

„Vidím guľu,“ povedal Neville, „zavesenú pred obrovskými úbočiami nejakého kopca.“

„Vidím karmínový stravec,“ povedala Jinny, „popretkávaný zlatými niťami.“

„Počujem nejaký dupot,“ povedal Louis. „Laba veľkého zvera je spútaná reťazou. Dupe a dupe a dupe.“

„Pozrite na tú pavučinu v kúte balkóna,“ povedal Bernard. „Sú na nej kryštáliky vody, kvapky bieleho svetla.“

„Listy sa nakopili okolo okna ako špicaté uši,“ povedala Susan.

„Na chodník padá tieň,“ povedal Louis, „ako ohnutý lakeť.“

„Na tráve plávajú ostrovy svetla,“ povedala Rhoda.
„Prepadli pomedzi stromy.“

„Z tunelov medzi listami žiaria oči vtákov,“ povedal Neville.

„Stonky sú pokryté krátkymi, drsnými chĺpkami,“ povedala Jinny, „a zachytili sa na nich kvapky vody.“

„Húsenica sa stočila do zeleného prstenca,“ povedala Susan, „s vrúbkami hrubých nožičiek.“

„Slimák so sivou ulitou prechádza cez chodník a zrovnáva so zemou steblá, čo necháva za sebou,“ povedala Rhoda.

„Planúce svetlá z okenných tabúľ prebleskujú po tráve,“ povedal Louis.

„Na nohách cítim studené kamienky,“ povedal Neville.
„Cítim každý jeden, oblý či špicatý, každý zvlášť.“

„Páli ma chrbát ruky,“ povedala Jinny, „no dľaň je lep-kavá a vlhká od rosy.“

„Kohút teraz kikiríka, ako keď v bielom príboji vytryskne mocný červený prúd,“ povedal Bernard.

„Vtáky spievajú, hore i dolu, hlasno i potichu, všade vôkol nás,“ povedala Susan.

„Zver dupoce; slon s nohou v reťazi; po pláži dupoce veľké zviera,“ povedal Louis.

„Pozrite na dom,“ povedala Jinny, „na všetky tie okná s bielymi roletami.“

„Z kohútika v kuchynke začína tiecť studená voda,“ povedala Rhoda, „na makrelu v miske.“

„Steny sú popukané zlatými prasklinami,“ povedal Bernard, „a pod oknami sú modré tieny listov pripomínajúce prsty.“

„Teraz si pani Constablová naťahuje hrubé čierne pančuchy,“ povedala Susan.

„Keď stúpa dym, spánok sa kúdoľí zo strechy ako hmla,“ povedal Louis.

„Vtáky najprv spievali zborovo,“ povedala Rhoda. „Teraz niekto odhasproval dvere do komory. A už letia. Rozpýchli sa ako rozhodené zrno. Jeden však osamote spieva pri okne spálne.“

„Na dne kastróla sa tvoria bublinky,“ povedala Jinny. „Potom stúpajú, rýchlejšie a rýchlejšie, v striebornej reťazke nahor.“

„Teraz Billy zoškrabuje rybie šupiny zúbkovaným nožom na drevenú dosku,“ povedal Neville.

„Okno jedálne je teraz tmavomodré,“ povedal Bernard, „a vzduch nad komínmi sa vlní.“

„Na hromozvode sedí lastovička,“ povedala Susan. „A Bidy tresla vedro na dlažbu v kuchyni.“

„Teraz prvýkrát udrel kostolný zvon,“ povedal Louis. „Budú nasledovať ďalšie údery; raz, dva; raz, dva; raz, dva.“

„Pozrite sa na obrus, ako biely poletuje okolo stola,“ povedala Rhoda. „Teraz vidieť bielu porcelánovú súpravu a vedľa každého taniera strieborné žilky.“

„Zrazu mi v uchu bzučí včela,“ povedal Neville. „Je tu; je preč.“

„Raz horím, raz sa chvejem,“ povedala Jinny, „z tohto slnka, do tohto tieňa.“

„Všetci sú preč,“ povedal Louis. „Som sám. Šli sa dnu naraňajkovať a ja stojím pri stene medzi kvetmi. Je veľmi skoro, pred vyučovaním. Kvet za kvetom ofrkuje zelenú hlbínu. Lupene sú harlekýni. Stonky sa dvíhajú z čiernej dutiny naspodku. Kvety plávajú v temných, zelených vodách ako ryby zo svetla. V ruke držím steblo. Ja som tým stebлом. Zapúšťam korene do hlbín sveta, cez zem suchú od tehál a cez vlhkú zem, cez žily olova a striebra. Som

samé vlákno. Chvejem sa od všetkých otrasov a ťarcha zeme mi gniavi rebrá. Tu hore sú moje oči zelené listy, nevidomé. Tu hore som chlapec v sivých flanelových nohaviciach stiahnutých opaskom s mosadzným hadom. Tam dole sú moje oči očami bez viečok, patria kamennej postave v púšti pri Níle. Vidím ženy kráčať k rieke s červenými džbánmi; vidím, ako sa kníšu ťavy, a mužov v turbanoch. Okolo seba počujem dupot, chvenie, ruch.

Tu hore Bernard, Neville, Jinny a Susan (nie však Rhoda) prečesávajú záhony svojimi sieťkami. Zbierajú motýle z prikyvujúcich vrcholkov kvetov. Letmo hladia povrch sveta. V sieťach sa im trepecú krídla. Kričia: Louis! Louis! Louis! No nevidia ma. Som na druhej strane živého plota. Medzi listami sú len drobné priehľady. Ó, Bože, daj, nech prejdú okolo. Bože, daj, nech si vyložia motýle na vreckovku na štrku. Nech si spočítajú svoje babôčky pŕhľavové, babôčky admirálske a mlynáriky repkové. Len nech ma nezbadajú. Som zelený ako tis v tieni živého plota. Vlasy mám z listov. Som zakorenený do stredu zeme. Moje telo je byť. Stláčam byť. Z otvoru pri ústí sa roní kvapka a pomaly, husto sa zväčšuje a zväčšuje. Pred zrakom sa mihne niečo ružové. Cez štrbinu prenikne lúč pohľadu. Zasiahne ma. Som chlapec v sivom flanelovom obleku. Našla ma. Zasiahla ma do zátylku. Pobožkala ma. Všetko sa roztrieštilo.“

„Po raňajkách,“ povedala Jinny, „som utekala. Všimla som si, že v štrbine živého plota sa hýbu listy. Pomyslela som si: ‚To je vták v hniezde.‘ Rozhrnula som ich a pozrela sa; no v hniezde nebol žiadny vták. Listy sa naďalej hýbali. Zľakla som sa. Prebehla som okolo Susan, okolo Rhody a Nevilla a Bernarda, ktorí sa rozprávali v kôlni. Bežala som čoraz rýchlejšie a plakala. Čo hýbalo lista-

mi? Čo hýbe mojím srdcom, nohami? Vbehla som sem a zbadala ťa, Louis, zeleného ako ker, ako konár, úplne nehybného, s upretým pohľadom. Je mŕtvy? pomyslela som si a pobozkala som ťa, pod ružovými šatami mi vtedy poskočilo srdce ako listy, ktoré sa hýbu, hoci ich nemá čo hýbať. Teraz cítim vôňu muškátov; cítim vôňu zeminy. Tancujem. Vlním sa. Zahalila som ťa ako sieť svetla. Ležím, prehodená cez teba, a chvejem sa.“

„Cez štrbinu v živom plote,“ povedala Susan, „som videla, ako ho pobozkala. Zdvihla som pohľad od kvetináča a nazrela cez štrbinu v živom plote. Videla som, ako ho pobozkala. Videla som ich, Jinny a Louisa, ako sa bozkávajú. Teraz zabalím svoju bolesť do vreckovky. Pevne ju zhúžvam do guľky. Zájdem sama do bukoveho lesa, pred vyučovaním. Nebudem sedieť za stolom a počítat. Nebudem sedieť vedľa Jinny a Louisa. Vezmem svoje trápenie a položím ho na korene pod buky. Budem si ho prezerat' a žmoliť v rukách. Nenájdu ma. Budem jesť orechy a hľadať vajíčka v ostružine, budem mať rozčuchané vlasy, budem spať pod živými plotmi a piť vodu z jarkov a umriem tam.“

„Prešla okolo nás Susan,“ povedal Bernard. „Prešla popred dvere kôlne s vreckovkou zhúžvanou do guľky. Neplakala, no oči, také krásne, mala prižmúrené ako mačka pred skokom. Idem za ňou, Neville. Pôjdem pomaly za ňou, aby som bol poruke, so svojou zvedavosťou, aby som ju utešil, keď vybuchne od hnevu a bude si myslieť: ‚Som sama.‘“

Teraz sa rezko a nenútene prechádza po poli, aby nás obalamutila. Potom dôjde k úbočiu; myslí si, že ju nikto nevidí; rozbehne sa, zaťaté päste pred sebou. Nechty zárýva do zhúžvanej vreckovky. Zo svetla sa uberá do bu-

kového lesa. Keď k nemu dôjde, rozťahne paže a vnorí sa do tieňa ako plavkyňa. Svetlo ju však oslepilo, zakopne a padá na korene pod stromami, kde svetlo akoby sťažka odľukuje, nádych, výdych. Konáre sa dvíhajú a klesajú. Cítiť tu nepokoj a tieseň. Cítiť tu skľúčenosť. Svetlo sa mihoce. Cítiť tu úzkosť. Korene s odumretými listami nako-penými v ohyboch vytvárajú na zemi kostru. Susan rozvinula svoj bôľ. Vreckovka leží na koreňoch bukov a ona vzlyká, sedí skrčená na mieste, kde spadla.“

„Videla som, ako ho pobožkala,“ povedala Susan. „Narezla som pomedzi listy a zbadala ju.

Vtancovala tam posiatá diamantmi, ľahká ako prach. A ja, Bernard, som zavalitá a nízka. Zrak upieram k zemi a v tráve vidím hmyz. Keď som videla, ako Jinny božkáva Louisa, žlté teplo v mojom boku sa zmenilo na kameň. Budem jesť trávu a zomriem v hnedej vode priekopy, v ktorej zhnilo opadané lístie.“

„Videl som ťa ísť okolo,“ povedal Bernard. „Keď si prechádzala popri dverách kôlne, počul som ťa zvolať: ‚Som nešťastná.‘ Odložil som nôž. S Nevillom sme z dreva na kúrenie stružlikali loďky. A vlasy mám strapaté, lebo keď mi pani Constablová povedala, aby som sa učesal, v pavučine bola mucha, a spýtal som sa: ‚Mám tú muchu vyslobodiť? Mám ju nechať, aby ju zožrali?‘ Takže vždy meškám. Mám strapaté vlasy a trčia z nich tieto triesky. Keď som ťa začul plakať, šiel som za tebou a videl, ako vystieraš zhúžvanú vreckovku, v ktorej bol uzlík hnevu a nenávisť. Ale to čoskoro prejde. Naše telá sú teraz blízko seba. Počuješ, ako dýcham. Vidíš aj chrobáka, ktorý odnáša na chrbte list. Beží tadeto, potom zase tamto, takže kým pozoruješ chrobáka, aj tvoja túžba vlastniť aspoň jedinú vec (teraz je to Louis) musí kolísať, ako svetlo pre-

nikajúce cez listy bukov; a potom slová, sťažka sa predierajúce hlbunami tvojej mysle, rozmotajú tvrdý uzol, zhúžvaný do vreckovky.“

„Milujem,“ povedala Susan, „a nenávidím. Želám si len jedno. Moje oči sú tvrdé.“

Jinnine oči sa trieštia do tisícky svetiel. Rhodine oči sú ako bledé kvety, na ktoré večer priľietajú mory. Tvoje sa plnia, až po okraj, a nikdy sa neroztrieštia. No ja už som na ceste za svojím cieľom. V tráve vidím hmyz. Hoci mi mama stále pletie biele ponožky a obšívá zástery a som dieťa, milujem aj nenávidím.“

„Keď však sedíme blízko seba,“ povedal Bernard, „rozplývame sa jeden v druhom vetami. Obklopuje nás hmla. Vytvárame nehmotné územie.“

„Vidím chrobáka,“ povedala Susan. „Vidím, že je čierny; vidím, že je zelený; jednotlivé slová ma zväzujú. Ty sa však vzdáľuješ; odkrádaš sa; so slovami a slovami vo vetách stúpaš čoraz vyššie.“

„Poďme,“ povedal Bernard, „teraz na prieskum. Medzi stromami stojí biely dom. Stojí tam, ďaleko pod nami. Klesneme na dno ako plavci, ktorí sa dotýkajú zeme len špičkami nôh. Budeme sa brodiť zeleným vzduchom lístia, Susan. Počas behu klesáme na dno. Vlny sa nad nami ztvárajú, nad hlavami sa nám stretáva bukové lístie. Tam sú stajňové hodiny s jagavými pozlátenými ručičkami. Tamto sú plošiny a vrcholky striech veľkého domu. Na dvore dupece čeľadník v gumákoch. Tamto je Elvedon.“

Prepadli sme cez koruny stromov na zem. Vzduch už nad nami nevíri svoje dlhé, chmúrne, purpurové vlny. Dotýkame sa zeme; šliapeme po prsti. Tamto je zostrihaný živý plot záhrady pre panie. Prechádzajú sa v nej na poludnie, s nožnicami, strihajú ruže. Teraz sme v lesíku

obohnanom múrom. Toto je Elvedon. Videl som na rázcestí smerovky, jedna šípka ukazovala ‚K Elvedonu‘. Nik tam ešte nebol. Papradie prenikavo vonia a pod ním rastú červené huby. Prebúdzame spiace kavky, ktoré ešte nikdy nevideli ľudskú bytosť; teraz šliapeme po hnilých dubienkach, sčervených a zmazľavených starobou. Tento les obklopuje múr; nikto sem nechodí. Počúvaj! Tamto v podraсте skáče veľká ropucha; tamto dopadla do papradia prastará jedľová šiška, tam aj zhnije.

Stúpni si na túto tehlu. Nazri cez múr. To je Elvedon. Medzi dvoma vysokými oknami sedí pani a píše. Záhradníci zametajú trávnik obrovskými metlami. Sme prví, ktorí sem prišli. Sme objaviteľmi neznámej krajiny. Ani sa nehni; keby nás záhradníci zbadali, zastrelili by nás. Priklincovali by nás k vrátam stajne ako hranostaje. Pozri! Nehýb sa. Pevne sa chyť papradia hore na múre.“

„Vidím, ako pani píše. Vidím, ako záhradníci zametajú,“ povedala Susan „Keby sme tu zomreli, nik by nás nepochoval.“

„Bež!“ povedal Bernard. „Bež! Záhradník s čiernou bradou nás zazrel! Zastrelia nás! Zastrelia nás ako sojky a pribijú na múr! Sme v nepriateľskej krajine. Musíme ujsť do bukového lesa. Musíme sa schovať pod stromami. Keď sme prišli, zlomil som vetvičku. Je tu tajný chodník. Prikrč sa čo najnižšie. Poď za mnou a neobzeraj sa. Budú si myslieť, že sme líšky. Bež!“

Už sme v bezpečí. Už sa môžeme opäť vzpriamiť. Môžeme natiahnuť ruky k vysokej klenbe stromov, v tomto šírom lese. Nič nepočujem. To sa len nesie vzduchom šum vln. To len divý holub vyletel z úkrytu vo vrcholoch bukov. Holub víri vzduch; holub víri vzduch strnulými krídlami.“

„Teraz sa vytrácaš,“ povedala Susan, „vo vetách. Teraz stúpaš ako povrázok balóna, čoraz vyššie cez vrstvy listov, mimo dosahu. Teraz zaostávaš. Ťaháš ma za sukňu, obzeráš sa, tvoríš vety. Unikol si mi. Tu je záhrada. Tu živý plot. A tu na chodníku je Rhoda, v hnedej miske kolíše lupene sem a tam.“

„Všetky moje loďky sú biele,“ povedala Rhoda. „Nechcem červené lupene topoľovky ani muškátu. Chcem biele lupene, ktoré budú plávať, keď misku nakloním. Teraz mám flotilu, ktorá sa plaví od brehu k brehu. Vhodím dnu vetvičku ako plť pre topiaceho sa námorníka. Vhodím dnu kameň a budem pozorovať, ako z morských hlbín stúpajú bubliny. Neville odišiel, aj Susan odišla; Jinny asi v záhradke oberá s Louisom ríbezle. Mám pre seba len chvíľku, kým slečna Hudsonová kladie na stôl písanky. Mám krátky okamih slobody. Pozbierala som všetky opadané lupene a dala ich plávať. Do niektorých som pridala dažďové kvapky. Postavím tu maják z kvietka lobulárie. A teraz rozkolíšem hnedú misku zo strany na stranu, nech sa moje lodičky plavia na vlnách. Niektoré sa potopia. Niektoré sa rozbijú na útesoch. Jedna sa plaví osamote. To je moja loď. Plaví sa do ľadových jaskýň, kde ručí uškatec a stalaktity hompálajú zelenými reťazami. Vlny sa vzdúvajú; ich hrebene sa ohýbajú; pozri na svetlá na vrcholoch sťažňov. Všetky lode sa rozpáchli, stroskotali, okrem tej mojej, ktorá osedláva vlnu, uniká pred víchricou a doráža k ostrovom, kde škriekajú papagáje a liany...“

„Kde je Bernard?“ povedal Neville. „Má môj nôž. Vyrezávali sme v kôlni loďky, keď Susan prešla popri dverách. Bernard položil svoju loďku a šiel za ňou, vzal môj nôž, ten ostrý, ktorým sa vyrezáva kýl. Bernard je ako hom-

páľajúci sa drôt, zlomené tiahlo zvona, vždy sa chveje. Je ako chaluha, čo visí za oknom, raz vlhká, raz suchá. Necháva ma v štiche; ide za Susan; a ak Susan plače, vezme si môj nôž a bude jej rozprávať príbehy. Veľká čepeľ je cisár; tá zlomená je černocho. Neznášam hompáľajúce sa veci; neznášam navlhnuté veci. Nenávidím, keď sa niekto potuluje a keď sa miešajú dokopy rôzne veci. Už zvoní, budeme meškať. Hračky musíme odložiť. Teraz musíme spolu vojsť dnu. Písanky sú rozložené vedľa seba na stole zahalenom zeleným súknom.“

„Nevyčasujem sloveso,“ povedal Louis, „kým ho nepovie Bernard. Môj otec je bankár v Brisbane a mám austrálsky prízvuk. Počkám a zopakujem ho po Bernardovi. On je Angličan. Všetci sú Angličania. Susanin otec je kňaz. Rhoda nemá otca. Bernard a Neville pochádzajú z urodzených rodín. Jinny žije so svojou babičkou v Londýne. Teraz cmúľajú perá. Teraz otáčajú písanky a úkosom hľadia na slečnu Hudsonovú a počítajú fialové gombíky na jej živôtku. Bernard má vo vlasoch triesku. Susan má červené oči. Obom horia líca. Ja som však bledý; som upravený a pumpky mám stiahnuté opaskom s mosadzným hadom. Lekciu poznám naspamäť. Viem toho viac, ako budú kedy vedieť ostatní. Poznám všetky pády a rody; keby som chcel, mohol by som vedieť všetko na svete. Ale nechcem predstúpiť dopredu a odrapotať lekciu. Moje korene sa vinú ako vlákna v kvetináči, okolo celého sveta. Nechcem predstúpiť pred triedu a žiť vo svetle týchto veľkých hodín so žltým ciferníkom, ktoré tikajú a tikajú. Jinny a Susan, Bernard a Neville sa splietajú do remienka, ktorým ma budú šľahať. Posmievať sa mi, lebo som upravený, lebo mám austrálsky prízvuk. Teraz sa pokúsim napodobniť Bernardovu mierne šušľavú latinčinu.“

„Tie slová sú biele,“ povedala Susan, „ako kamene, ktoré človek pozbiera na pobreží.“

„Keď ich vyslovujem, švihajú chvostom doprava a doľava,“ povedal Bernard. „Vrtia chvostami; švihajú chvostami; prerážajú vzduch v kŕdľoch, raz týmto smerom, potom tamtým, presúvajú sa naraz, raz sa rozchádzajú, potom schádzajú.“

„To sú žlté slová, to sú ohnivé slová,“ povedala Jinny. „Páčili by sa mi ohnivé večerné šaty, žlté šaty, zlatohnedé šaty.“

„Každý slovesný čas,“ povedal Neville, „má iný význam. V tomto svete je poriadok; v tomto svete, na ktorého prahu stojím, sú odlišnosti, existujú v ňom rozdiely. Lebo toto je len začiatok.“

„Teraz slečna Hudsonová,“ povedala Rhoda, „zavrela knihu. Teraz sa začína hrôza. Teraz dvíha kúsok kriedy a kreslí čísla, šesť, sedem, osem a potom na tabuľu nakreslí krížik a čiaru. Aká je odpoveď? Ostatní pozerajú; pozerajú s pochopením. Louis píše; Susan píše; Neville píše; Jinny píše; dokonca aj Bernard práve začal písať. Ja však písať nemôžem. Vidím len čísla. Ostatní odovzdávajú svoje odpovede, jeden za druhým. Teraz som na rade ja. No ja odpoveď nemám. Ostatní môžu ísť. Zabuchnú dvere. Slečna Hudsonová odchádza. Zostala som sama, mám hľadať odpoveď. Čísla nemajú žiadny význam. Zmysel zmizol. Hodiny tikajú. Dve ručičky sú karavány pochodujuce púšťou. Tie čierne pruhy na ciferníku sú zelené oázy. Dlhá ručička šla napred nájsť vodu. Druhá sa bolestivo potáca medzi horúcimi kameňmi v púšti. Zomrie tam. Kuchynské dvere sa zabuchnú. V diaľke štekajú túlavé psy. Pozri, slučka číslice sa začína plniť časom; je v nej obsiahnutý svet. Začnem písať číslicu, ktorá obopína svet, a ja som mimo slučky; ktorú teraz spájam –

tak -, zapečatím ju a scelím. Svet je celý a ja som mimo neho a plačem: „Ach, zachráňte ma, nech večne nepoletujem mimo slučky času!“

„Hentam v triede sedí Rhoda a zíza na tabuľu,“ povedal Louis, „kým my sa túlame, kde-tu si pozbierame trochu tymianu, odštipneme si lístok paliny, zatiaľ čo nám Bernard rozpráva príbeh. Lopatky sa jej na chrbte stretávajú ako motýlie krídelká. Ako tak hľadá na kriedové čísllice, jej myseľ prebýva v tých bielych kruhoch, prekračuje tie biele slučky do prázdnoty, sama. Nedávajú jej žiadny zmysel. Nemá na ne odpoveď. Nemá telo ako ostatní.“

A ja, ktorý hovorím s austrálskym prízvukom, ja, ktorého otec je bankárom v Brisbane, sa jej nebojím tak, ako sa bojím ostatných.“

„Vkradnime sa,“ povedal Bernard, „pod baldachýn ríbezľového lístia, a rozprávajme si príbehy. Usadme sa v podsvetí. Zmocnime sa svojho tajného územia, ktoré osvetľujú prevísajúce ríbezle ako luster, z jednej strany žiari červená, z druhej čierna. Jinny, ak sa tu pritúlime, môžeme sedieť pod baldachýnom ríbezľového lístia a pozorovať hojdajúce sa kadidelnice. Toto je náš vesmír. Ostatní schádzajú po príjazdovej ceste. Sukne slečny Hudsonovej a slečny Curryovej sa mihajú okolo ako zhášadlá sviečok. To sú Susanine biele ponožky. Toto sú Louise úhľadné plátenky, rázne sa vtlačajúce do štrku. Teraz sem dorazil teplý závan rozkladajúceho sa lístia, hnijúcej vegetácie. Teraz sme v močiari; v malarickej džungli. Je tu slon plný bielych červov, zabil ho šíp, trafil ho do oka. Vidieť jasné oči poskakujúcich vtákov - orlov, supov. Pokladajú nás za popadané stromy. Ďobnú do červa - je to kobra s rozťahnutým štítom - a nechajú slona s hnissavou hnedou jazvou, aby ho roztrhali levy. Toto je náš svet

osvetlený polmesiacmi a hviezdami svetla; a veľké, polopriehľadné lupene blokujú otvory ako purpurové okná. Všetko je zvláštne. Veci sú obrovské a maličké. Stonky kvetov sú hrubé ako duby. Listy sú vysoké ako kupoly majestátnych katedrál. Sme obri, ktorí tu ležia, a môžeme rozochvieť lesy.“

„Toto je tu,“ povedala Jinny, „toto je teraz. Ale zanedlho sa musíme pobrať. Slečna Curryová čoskoro zapíska na písťalke. Pôjdeme. Rozídeme sa. Ty pôjdeš do školy. Tvoji učitelia budú nosiť kríže a biele golieriky. Ja budem mať učiteľku, čo bude sedieť pod portrétom kráľovnej Alexandry v škole na východnom pobreží. Tam idem ja, Susan aj Rhoda. Toto je len tu; toto je len teraz. Teraz ležíme pod ríbezľovými kríkmi a vždy, keď sa zdvihne vánok, sme celí strakatí. Moja ruka je ako hadia koža. Moje kolená sú ružové plávajúce ostrovy. Tvoja tvár je ako jablôň zahalená sieťou.“

„Teplo sála,“ povedal Bernard, „z džungle. Listy nad nami mávajú čiernymi krídlami. Slečna Curryová zapískala z terasy na písťalke. Musíme vyliezť spod ríbezľovej striešky a vzpriamiť sa. Vo vlasoch máš vetvičky, Jinny. Na krku máš zelenú húsenicu. Musíme sa zoradiť, do dvojíc. Slečna Curryová nás berie na rezkú prechádzku, zatiaľ čo slečna Hudsonová sedí za stolom a dáva si do poriadku účty.“

„Je to nuda,“ povedala Jinny, „prechádzať sa po hlavnej ceste bez okien, na ktoré by sa dalo pozerať, bez zastrených očí z modrého skla zapustených do chodníka.“

„Musíme sa zoradiť do dvojíc,“ povedala Susan, „a kráčať v rade, nešúčať nohami, nezaostávať, Louis ide prvý a vedie nás, lebo Louis je ostrážitý a nesníva s otvorenými očami.“

„Keďže som vraj,“ povedal Neville, „priveľmi krehký na to, aby som šiel s nimi, lebo sa vraj veľmi ľahko unavím a potom mi je zle, využijem túto hodinu samoty, toto omilostenie od konverzácie, na potulky po dome a zotavenie, postavím sa na ten istý schod na polceste k podeste, a vyvolám si, ak sa mi to podarí, pocit, ktorý som mal včera večer, keď som sa cez lietacie dvere, keď kuchár zasúval a vysúval komínové klapky, dopočul o tom mŕtvom mužovi. Našli ho s podrezaným hrdlom. Listy jabloní zmeraveli na oblohe; mesiac prenikavo žiaril; nedokázal som zdvihnúť nohu na ďalší schod. Našli ho v jarku. Jeho krv sa rinula dolu jarkom. Sánku mal bielu ako mŕtva treska. Túto strohosť, túto strnulosť už budem navždy nazývať ‚smrť medzi jabľoňami‘. Boli tam plávajúce, svetlosivé oblaky; a neoblomný strom; neúprosný strom so striebornou kôrou ako zbroj. Márne sa môj život čeril. Nedokázal som prejsť okolo. Bola tam nejaká prekážka. ‚Nedokážem prekonať túto nepochopiteľnú prekážku,‘ povedal som. A ostatní šli ďalej. My, my všetci, sme však odsúdení na záhubu jabľoňami, tým neúprosným stromom, ktorý nedokážeme obísť.

Teraz, keď už strohosť a strnulosť pominuli; idem opäť objavovať zákutia domu neskoro popoludní, pri západe slnka, ktoré vytvára na linoleu masťné škvrny, a na stene kľáčí štrbina svetla, takže nohy stoličky vyzerajú ako zlomené.“

„Keď sme sa vracali z prechádzky,“ povedala Susan, „zahliadla som Florrie v zeleninovej záhrade, povievala okolo nej vypraná bielizeň, pyžamá, spodky, nočné košele, napnuté od vetra. A Ernest ju pobožkal. Mal na sebe zelenú súkennú zásteru, čistil striebro; ústa mal našpúlené ako stiahnutý mešec, schmatol ju a medzi nimi sa

silno vzdúvali pyžamá. Bol slepý ako býk a ona zamdlievala od úzkosti, len drobné žilky jej vytvárali na bielych lícach rumenec. Teraz, hoci nám na olovrant podávajú taniere s maslovým chlebom a šálky mlieka, vidím prasklinu v zemi, z ktorej syčí horúca para; a kanvica ručí, ako ručal Ernest, a ja sa vzdúvam ako tie pyžamá, aj keď sa mi zuby stretávajú v mäkkom maslovom chlebe a chlipkám sladké mlieko. Nebojím sa tepla ani mrazivej zimy. Rhoda sníva, cmúľa kôrku namočenú do mlieka; Louis slimačím zelenými očami hľadá na stenu oproti; Bernard z chleba tvaruje guľôčky a nazýva ich ‚ľuďmi‘. Neville, vždy čistotný a rázny, dojedol. Zroloval obrúsok a prevliekol cezeň strieborný krúžok. Jinny krúži prstami po obruse, akoby tancovali na slnku a robili piruety. No ja sa nebojím ani horúčavy, ani mrazivej zimy.“

„Teraz,“ povedal Louis, „sa všetci dvíhame; všetci vstávame. Slečna Curryová roztvára čiernu knihu na harmóniu. Je ťažké počas spevu neplakať, keď sa modlíme, aby nás Boh ochránil počas spánku, a nazývame sa dietkami. Keď sme smutní a trasieme sa od strachu, dobre padne spoločne si zaspievať a mierne sa nakláňať, ja k Susan, Susan k Bernardovi, držať sa za ruky, plní strachu, ja zo svojho prízvuku, Rhoda z číslic; no jednako odhodlaní zvíťaziť.“

„Hrnieme sa hore schodmi ako poníky,“ povedal Bernard, „dupeme, hrmočeme jeden za druhým, aby sme sa vystriedali v kúpeľni. Tlčieme sa, mlátíme, skáčeme po tvrdých, bielych posteliach. Som na rade. Už idem.“

Pani Constablová, opásaná v osuške, vezme svoju citrónovožltú špongiu a namočí ju do vody; zmení sa na čokoládovo hnedú; kvapká z nej; drží ju vysoko nado mnou, zatiaľ čo ja sa chvejem pod ňou, a potom ju stlačí. Voda mi potôčikom steká po chrbtici. Z oboch strán vystreľujú